

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
 Ideiglenesen a lapfajtáldonosok.
 Utalások és lapfajtáldonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Bihar ur ismét rendelkezett.

Önként jelentkezők besorozása.

A honvédelmi darabont rendelete Debreczen városához.

Polgárórség.

Debreczen, szept. 8.

A honvédelmi miniszteriumba kiadott rendelt császári megbízott a tartalékos, póttartalékos és az önként belépni óhajtó katonákra vonatkozólag, immár annyi rendeletet bocsájtott ki, hogy annak se szeri, se száma. A szerencsétlen tartalékosok már el sem tudnak igazodni a sokféle rendelkezésen.

Az első rendelet úgy szól, hogy a törvényhatóságok megkerülésével posta útján kézbesítik a behívó leveleket, a mikor látta a honvédelmi ügyvivő, hogy a hiányos címzés miatt a posta nagy részét kézbesíteni nem tudta, újabb rendeletet adott ki, amelyben a csendőrlaktanyák kapuira rendeli kifüggesztetni a behívókat. Akik nem jelent-

keznek, azokat katonaszökevényeknek tekintik és a legszigorubban büntetik.

Minthogy a tartalékosokkal való kísérletezés nem igen vált be, Bihar ur figyelme az önként jelentkező ujonczokra irányult. Gondolja magában ő kegyelmessége, hátha megjön a magyar legények esze és egyszerre futnak, rohannak egymás hátán keresztül, hogy minél előbb belebujjanak a fekete-sárga zsinóros angyalbőrbe. De ezen a téren sem sok eredményt ért el a honvédelmi lábatlankodó. Fő is a feje erősen miatta Bihar urnak és eredményeképpen két újabb rendelet pattant ki.

A rendeletek pénteken érkeztek meg Debreczen városához. A honvédelmi ügyvivő azt az utasítást küldte a városnak, hogy tegyen intézkedést az önként jelentkező ujonczok besorozására. A rendelethez belépési nyilatkozatot is mellékelte a darabont, amelyre nézve úgy rendelkezett, hogy a polgármester másoltassa le és minél több példányban terjessze.

Ebben a belépési nyilatkozatban az önként jelentkező ujoncz arra nézve

tesz nyilatkozatot, hogy ha a katonai orvos alkalmasnak találja belép a hadseregbe. A másik rendelet a tartalékos és póttartalékos katonák akadály nélküli behívását akarja elérni. (Csak higgye a kis hamis.)

A honvédelmi darabont legújabb rendeleteire nézve eddig még nem történtek intézkedések. Alig hisszük azonban, hogy a rendeleteknek fogantatjuk legyen, hogy akadjon csak egy magyar ember is, aki a darabontoknak segítségükre siet a nemzeti ellenállás visszaverésére kifejtett csufos akciójukban.

Polgárórség.

Most, hogy a szoczialisták tüntetése nyilvánvaló, az ellenzéki körökben komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az egyetemi ifjúságot felhívják, hogy a koalíció tagjainak és a parlament megvédése érdekében polgárórséget szervezzenek. Jelvényük nemzetiszínű karszalag volna, amelynek fehér szalagján ez az irás volna: „Életünket és vérünket a magyarvezényszóért!”

Apró mesék.

A virág sorsa.

Hajnalodott. Egy pompás kertben sok színes virág kis kelyheiben csillogott egy-egy harmatepp. Sirtak. Rémegeve várták gazdájukat, kinek ma sok kell közülök. Temezésre és esküvőre.

Halkan suttogva beszélgettek és szólott az életvidor piros szegfű:

— Én csak a menyasszonyi csokorba vágyom.

— Én pedig a koporsóba szeretnék jutni, felelé a szerelmes lilium.

A bus fehér őszi rózsza így vágott közbe nagy bölesen.

— Kis testvérekim ne vitakozzatok. Sorsotokat ki nem kerülhetitek ugysem. És ha már ettől az élettől, melyet annyira megszoktatok, mely boldogított benneteket, hol szerettetek és titeket szerettek, meg kell váltotok és elszakít a sors benneteket, nem e mindegy már akkor, akár a menyasszonyi csokorban avagy a gyászos koporsón hervadtok és haltok el? Mindegy! . . .

A Füst és a Szerelem.

A Füst és a Szerelem egymás mellett repültek az ég felé.

— Ne oly kevélyen Szerelem, szólítja meg a Füst. Hidd el, te sem vagy egyéb nálamnál. Nagy lángokban égsz te is és aztán — felszállasz, elillansz, eloszlasz — akár csak én . . .

A két menyasszony.

Kora, zsenge tavasz volt. A nagy természet egyes ki választottjai ébredtek még csak.

Két lány ült a padon. Beszélgettek a Boldogságról.

Szólt az egyik:

— Én most találkoztam először életemben a Boldogsággal. Szeretek. Szeretnek. Boldog menyasszony vagyok.

És felelt a másik:

— Én felém is tartott egyszer a Boldogság. Rózsás arccal köszöntött és kísért haza felé . . . Tiszta csendes otthonomba érkezve, rémülve tapasztaltam, hogy kísérom az álszenteskodó — Boldogtalanság.

Ijedten bocsájtottam el. És talán most vagyok csak igazán boldog — mert már nem vagyok menyasszony . . .

A Gyász.

Két temetés volt egy időben . . . Az egyiknél zugtak, kongtak a harangok. Nagy pompa, fény . . . Sok, sok virág . . . Be-

hoven gyászindulója . . . A pap . . . Sok ember. Dicséret, megszólás is, sok üres beszéd . . .

A másiknál csönd. Néma fájdalom . . . Senki sem tudta . . . Senki sem kísért . . . Csak egy — Könyecsepp és egy Szív . . .

A gyermek.

Kéz-kézben meglegedetten haladt férj feleség. Egyszer azonban felkereste őket a veszélyes Unalom. És az unalom közvetlen nyomdokában sietve jött a Kaland. E kettő együttesen célba vette a gyengébbet — az asszonyt. Elkábították, elfelejtették vele hivatását. Érzéketlenné tették lelkét és szívét. Vitték, sodorták. Az asszony pedig ment-ment biztos léptekben lefelé a lejtőn.

Nagy fekete örvény tátongett szeméi előtt. De az asszony semmit sem látott. Vak volt. Csak ment, egyre ment. Már már az örvény szélén állott . . . Lába ingadozott. Ekkor isteni hang hatolt szívéig:

— Anyám, édes kis anyám, hova tartasz? Jer, jer, haza . . . Hozzám. Kis fiad beteg . . .

Az anya visszafordult . . .

Az Ifjúság és az Öregség.

Égető vágya ébredt egyszer az Ifjúságnak. Az Öregséggel szeretett volna megis-

Már megérkeztek Glück Ede
 az őszi férfi-, női- és gyermek czipók

legnagyobb czipó-áruházában Debreczen, Piacz és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipókat olcsón csak nálam lehet vásárolni. ~~~~

Főispáni fogdosás s az új választások.

A darabontok ismét merényletre készülnek. Az országot szemfényvesztő s hazug jelszavakkal akarják elbolondítani. Hogy ezt elérhessék, az alkalmatlan főispánok helyébe már most politikai stréberek után futkosnak, olyanok után, akik a vagyoni és erkölcsi bukás szélén állanak és mint a vízbe fuldoklók a szalmaszál után is kapkodnak. Olyan neveket halunk főispáni jelöltekül hangoztatni, akiket a városuk, mint rendőrkapitányt is, vagy szanalomból vagy kényszerből tűr meg, mert szabadulni fölük nem tud. Ezekkel az alakokkal akar Fejérváry új választást csinálni.

Olcsóbb lesz az utazás.**A vasuti bérletjegyek reformja.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 8.

A vasuti bérletjegyek reformjának lényege abban áll, hogy 1906. évi január 1-étől kezdve az államvasutak összes vonataira nemcsak egész évre, hanem félévre és fél hónapra szóló, továbbá ugyanazon czég két alkalmazottja által közösen használható bérletjegyek is fognak kiadni. E mellett ugyancsak a mondott időponttól kezdve bizonyos alapdíj fejében oly arczképes igazolványok rendszeresíttetnek, melyek alapján az államvasutak egyes vonal-csoportjain a menetdíjnak csak fele fizetendő.

Ezen nagyjelentőségű reform részleteire nézve a következőket emeljük ki:

1. A m. kir. államvasutak összes vonalaira s egész évre szóló bérletjegyek a következő árakon fognak kiadni: a) egy személy részére: az I. kocsiosztályban 1100 koronáért, a II. kocsiosztályban 770

koronáért, a III. kocsiosztályban 440 koronáért, b) a közös bérlet jegy és ugyanaz üzleti czéghez tartozó két személy (főnök vagy alkalmazott) részére I. kocsiosztályban 1450 koronáért, a II. kocsiosztályban 1000 koronáért, a III. kocsiosztályban 600 koronáért.

2. Félévre szóló bérletjegyek egy személy részére az I. kocsiosztályban 770 koronáért, a II. kocsiosztályban 540 koronáért, a III. kocsiosztályban 300 koronáért.

3. 15 napra, vagyis fél hónapra szóló bérletjegyek: az I. kocsiosztályban 120 koronáért, a II. osztályban 80 koronáért és a III. osztályban 40 koronáért.

4. Féláru jegy váltásra jogosító arczképes igazolványok egész évre. Ezen igazolványok használata tekintetében a m. kir. államvasutak összes vonalai négy főcsoportba soroztattak, u. m. nyugoti, északi, keleti és déli csoportba. Az egy-egy csoportba tartozó vonalakra szóló arczképes igazolványok ára egész évre: az I. kocsiosztályban 200 korona, a II. kocsiosztályban 140 korona és a III. kocsiosztályban 80 korona. Ezen arczképes igazolványok birtokosai az illető vonalakon a szomszédos forgalmi viszonylatok kivételével úgy személy-, mint gyorsvonatokon a használt vasutnemnek és kocsiosztálynak megfelelő féláru menetjegyekkel utazhatnak.

Mindezen újításnak értékét nem csak mértékben fokozza az az intézkedés, melynek értelmében úgy az éves, mint a féléves bérletjegyek, nemkülönbén az arczképes igazolványok nem a naptári évre vagy félévre, hanem a bérletjegy, illetve igazolvány kiadásának napjától számított egész vagy félévre fognak szólni, miáltal lehetővé van téve, hogy az érdekeltek bérletjegyeiket, vagy arczképes igazolványaikat a saját igényeiknek leginkább megfelelő időszakra válthatják meg.

A félhavi bérletjegyek, tekintettel annak turisztikai czéljára, a nyári idény alatt és pedig június, július és augusztus hónapokban fognak kiadni.

Állatorvosok a Hortobágyon.**A nemzetközi kongresszus tagjai nálunk.****A gazdasági egyesület felhívása.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 8.

Budapesten, a világ minden tájáról összegyűlt állatorvosok kongresszusának tagjai szombat este a hét órai vonattal érkeznek Debreczenbe. A város magyaros vendégszeretettel fogja őket fogadni. Az állomáson a polgármester képviselőjében Király Gyula tanácsos fogja a vendégeket fogadni.

A vendégek az éjt Debreczenben töltik, ahonnan vasárnap reggel Király Gyula kalauzolása mellett kimennek a Hortobágyra, ahol a város vendégei lesznek. Itt megtekintik az összes gazdasági intézményeket, a gulyákat és a méneseket.

A kongresszus tagjai közül a következők érkeznek Debreczenbe:

Dr. Éber tanár (Lipcsa.) Rösler tanár (Köthen.) Dr. M. Fenyoch és neje (Chemnitz.) Dr. Káppel tanár (Lipcsa.) Frölich tanár

(Koppenhága.) N. P. Jakobson (Koppenhága.) K. V. Ramlan (Koppenhága.) Kohl vágóhídi igazgató (Sommerfeld) C. Bockelmann (Aachen.) Wizel (Truttberg.) Dr. Öt (Giessen.) Schuz Ferencz és neje (Mikovitz.) Schmidt és neje (Kolring.) L. Bens és neje (Breslau.) Dr. Wucher (Pappenheim.) Dr. Karl Haager (Bécs.) Dr. Malkius (Hanover.) Schopelt Henrik (Nagyzeben.) Georgi Albert (Pauza.) Schapel János (Hosszuaszó.) Feiler Alfréd (Temesvár.) Eicke Pál (Rastenburg) Schmiadt (Rastenburg.) Baumgarten (Lackenwalde.) Dr. Räder és neje (Drezda.) Dingelstert asszony (Drezda.) Grebe tanár (Reinbach.) Dr. Wildbrand (Schvarria.) Dr. A. D. De Song (Leiden.) Weebers (Leiden.) Gantier és neje (Koppenhága.) Cramer (Koppenhága.) Gailer Ferencz (Klagenfurt.) Kühn János (Schwerin.) P. Richter (Siegburg.) Wilde Károly (Pozen.) Schamer (Budapest.) Gilos Kálmán (Budapest.) Beszédits János (Budapest.)

A gazdasági egyesület a következő felhívást intézte a tagjaihoz:

A gazdasági egyesület tagjait ez uton is felkérjük, hogy a VIII. nemzetközi állatorvosi congressus városunkba érkező kiránduló tagjainak f. szeptember hó 9-én szombaton este fél 7 órakor a vasuti állomáson fogadásánál megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen, 1905. szept. hó 8.

Az elnökség.

A vendéglősök a husáremelés ellen.**Vendéglősök mézárszéke.****Újabb akció a vásárcsarnok felépítése érdekében.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1905. szeptember 8.

A kávéosok, vendéglősök és korcsárosok ipartársulata ma d. u. Hauer Bertalan elnöklete alatt igen népes értekezletet tartott. Ezen a gyűlésen nagy fontosságú ügyeket tárgyaltak. A pin-czér szakiskolai beiratások kezdetét f. hó 20 ára tűzték ki. Beiratkozni lehet f. hó 23-áig, mikor az előadások meg is kezdődnek.

Ezután a vásárcsarnok felépítésének kérdésével foglalkoztak és elhatározták, hogy a tanácsot átiratilag keresik meg, hogy minden lehető kövessen el ennek a tervnek minél hamarabb való létesítése érdekében.

Amint ezt befejezték, rátértek az ülés legfontosabb tárgyára, amely az egész város közönségét erősen érdekli, a husáremelés ügyére.

A város állapítsa meg a husárát.

Hauer Bertalan elnök hosszasan ismertette a debreczeni huspiacz helyzetét és azt állítja, hogy a mézárosok a hus árát azért emelték fel különként nyolcz fillérrel, mert a katonaságnak szerződésileg 94 fillérért kötelesek azt szállítani, amint mi már azt néhány nappal ezelőtt jeleztük is.

merkedni, kit csodált, hogy oly józan előrelátó és mindig hidegvérű.

Elment tehát az Öregséghez. — Megismerni téged és tanulni tőled jöttem hozzád, hogy ne legyek lépten-nyomon oly megdöglött és bohó. Szerelném én is öntu dattal élvezni az életet, minden kínálkozó gyönyört, szépet és jót. Mondd, hogy lehetsz ily méltóságteljesen nyugodt és megállapodott. Hogyan tudod mit kell tenned és mitől óvnod, védeni.

— Egyszerű ez nagyon — felelé higadtan — az Öregség. Elned kell csupán. Menj vissza az Életbe. Küzdj. Szervádj. Szeress óriási áldozatok árán keserű tapasztalatokat. Szeress és csalódj . . . Egyszerre — utólsz engemet.

Az Örült.

Milyen szép, dicső az Élet! Milyen jók és nemesek az emberek! Hogyan szeretik egymást. Milyen megelégedett és boldog vagyok. Hogy győzedelmeskedik a Jó. Mikép bukik a Gonosz, a Rossz. Csak igazság uralkodik mindennek fölött. Nincs Irigység és Hazugság . . . Szép, szép az Élet.

— Ki, ki vagy te boldog, ki így beszélés?

— Én — felelé büszkén — egy Örült vagyok . . .

Somló Erzsi.

Őszi és téli idényre

meglepő divatos angol szövetekből a legdivatosabb öltöny, felöltő, téli kabát és szalen öltönyöket mesés szépen elkészítve a legjutányosabb árban készítik. A nagy érdemű közönség b. partfogását kérve, maradtam kiváló tisztelt el. **Moskovits József** férfi szabó, Piac utca 40. Keresztespület, a Hungariával szemben.

Már pedig sem a vendéglősök, sem a nagyközönség nem hajlandó a mézárások zsebére dolgozni, ezért indítványozza, hogy az értekezlet átiratban forduljon a tanácshoz, amelyben az egész lakosság érdekeire való hivatkozással kéri meg, hogy a törvényben biztosított jogával éljen és a **különféle husoknak maximális árát hatóságilag sürgősen állapítsa meg.**

Az elnök indítványát egyhangulag elfogadták.

A vendéglősök mézárásukat nyitnak.

Hauer Bertalan elnök jelzi, hogy a hatósági armegállapítással még nem merült ki az értekezlet feladata, addig is, míg a vásárcsarnok terve valóra válik és a tanács a hus árát méltányosan megállapítja, azt indítványozza, hogy az ipartársulat szövetkezeti alapon egy nyilvános mézárásukat létesítsen, amely elsősorban a tagok szükségletét fedezné, a fennmaradó húst pedig a nagyközönségnek ugyanolyan áron mérnék ki, mint a vendéglősöknek.

Az elnök ezen indítványát is óriási eljenzéssel fogadták az egybegyűltek és ott azonnal aláírták a mézárásuk felállításához szükséges összeget.

Bihari véres kronika.

Gyilkosság Fugyivásárhelyen.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, szept. 8.

Biharmegye közbiztonsági viszonyai az utóbbi időkben olyan rettenetesek, hogy napirenden vannak ott a gyilkosságok. A hatóságok a teljes anarchiával szemben tehetetlenül állanak, nincs eszköz, a mellyel védekezni tudnának.

Nagyváradról újabb rémes esetet jelent tudósítónk. Fugyivásárhelyen, a hajmeresztő gyilkosságok hazájában ismét példátlanul brutális módon elkövetett gyilkosság történt. Tegnap reggel Homoki Imre szőlősgazdát meghalva találták a saját szőlőjében. A hulla ugyszólván teljesen szét volt marczangolva, a koponya a felismerhetetlenségig összezezuzva, a test egyes részei a törzsről elszakítva. A hulla körül véres vasvillák és dorongok heverték. A hatóság azonnal telefon utján jelentést tett a biharpüspöki csendőrségnek, a honnan Moga csendőrmester ment ki a helyszínre és megindította a nyomozást.

Mindenekelőtt megállapították, hogy a gyilkosság már egy fél nappal előbb, csütörtök este történt. A gyilkosságot a hulla mellett fekvő vasvillákkal, vaslapátokkal és dorongokkal követhették el, még pedig úgy, hogy az első pillanatra meg lehetett állapítani, hogy a gyilkosok többen voltak. Késő délutánig folyt a nyomozás, mikor a nagyvárad törvényszék vizsgálóbírója, Nizsalovszky Endre és dr. Fisch Aron törvényszéki orvos is megjelentek a helyszínen.

Körülbelül négy óra tájban akadtak az első nyomokra, még pedig a falubeliek vallomása alapján. Ezek szerint ugyanis az áldozat vejjével és leányával már régebben

teszült viszonyok között élt. — Ez alapon azután először Veres Józsefnét, az áldozat leányát hallgatták ki, a ki teljes és töredelmes vallomást tett, mely szerint férje, Veres József és apósa Farkas István voltak a gyilkosok. Az ő szöllőjük ugyanis közvetlenül az áldozat szöllőjének szomszédságában van. Valami birtokper miatt már régebben haragudtak az áldozatra és csütörtök este Farkas István és Homoki összeszólkoztak. Hosszabb szóváltás után Farkas és Veres dorongokkal és vasvillákkal rohantak Homokira, sőt Veresné maga is adott egy vaslapátot férje kezébe. Ketten azután teljesen összeroncsolták Homokit, a kinek nem is nyílt alkalma védekezni. Ezt a vallomást az asszony férje és Farkas is megerősítették. A vizsgálóbíró intézkedésére a három gyilkost a csendőrség letartóztatták. Ma vitték be őket Nagyváradra, az ügyészség börtönébe.

Szerelmi dráma.

Lövöldözés a vásártéren.

Ermihályfalva szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1905. szeptember 8.

A nem viszonzott szerelem elkeseredettséget okoz. A megcsalt, a kijátszott szerelmes megboszulni igyekszik magát. Ilyen esetről tesz jelentést ermihályfalvai tudósítónk:

Braun Giza a legcsinosabb leányok közé tartozott Ermihályfalván. Régebb idő óta szerelmi viszony fejlődött ki közte és Derzsy László ottani gazdasági iskolai tanító között. Derzsy László bár nő ember volt, mindennek dacára viszonozta. Viszonyukat mi sem zavarta meg. Utóbbi időben azonban héja módra csapott le közéjük a féltékenység. Ez aztán a férfit szakításra késztette. A leány, aki sehogy sem akart beleegyezni a szakításba, minden uton-módon magához akarta édesíttetni régi ideálját. A férfi az édesítésre nem hallgatott. A leány látva újabb csalódását, sőt gondolatokkal foglalkozott.

Megakarta ölni magát és szerelmesét. Tegnap vásár volt Ermihályfalván. Eljött a vásárra Derzsy László tanító is. A leány a mint meglátta szerelmesét, feltépődtek ugyanahogy beforrott sebei. A magánál szorongatott revolverét előrántotta és a férfira lött. A golyó talált. De az ejtett seb nem lett halálos. A leány amint látta, hogy a férfi összerogyott, maga ellen fordította revolverét, de a körülötte levők megakadályozták, kezeit lefoglalták, mielőtt árthatott volna magának. A leány ellen a csendőrség megindította az eljárást. Sirva vallotta meg boszújának okát. Átkísérték a váradi ügyészséghez.

Mi lesz a Csokonai szülőházából?

Mellőzött közgyűlési határozat.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 8.

Debreczen város közgyűlése a város legnagyobb fiának szülőházát, vagyis inkább a rég eltűnt szülőház tagas udvarát s az azon lévő jókarban tartott épületeket megvásárolta kulturális célokra.

Megvásárolta azzal a világosan kijelentett szándékkal, hogy a Csokonay-kört ereklyetárával együtt, amely visszabocsátja a már egyszer neki ígért Bethlen utcai volt

iskola-épületet, valamint a szépen gyarapodó városi muzeumot az új szerzemény alkalmas termeiben, szobáiban fogja elhelyezni.

Most mégis az a hír kavarg legnagyobb meglepetésünkre a levegőben, hogy a városi tanácsnak valamely véleményező bizottsága mindkét kulturális intézményünket háttérbe kívánja szorítani olyan intézmények kedvéért, amelyeknek másutt is tudna megfelelő hajlékot kimutatni a tekintetes tanács.

A felmerült terv szerint a Csokonai ház egész keleti részét, a legjobbat, legtágasabbat és legszebbet a felállítandó honvéd önkéntesi iskola foglalná el; a másik oldal utcai részébe pedig az egyesítendő kerületi kapitányságokat viánék, amelyek — hogy a pénzügyi érdekek megóvassanak (!) lelkéért fizetnének a házi pénztárnak. A Csokonai-kör pedig a ház nyugoti udvari részébe szorulna. És a városi muzeum?!

A muzeum, amely már most sem fér jelenlegi helyén, a volt gazdasági iskola három szobájában s a melyet nagyon elhibáztott intézkedés volna kitenni valahová a város szélére, például — a mint emlegetik — a bábaképezde régi épületébe, — hát a muzeum csak akkor juthat be a Csokonai házba, ha véletlenül nem szerveznék a honvéd önkéntesi iskolát.

Reméljük, hogy a tanács, mikor döntésre kerül a sor, megmenti a Csokonai kört és a városi muzeumot ilyen mostoha elbánástól. Mindkettőnek ott van a helye, ahová a százados Csokonai ünnep magasztos hangulata szánta, eddig is meg felépül a kultur palota azon a telken. A Csokonai ház egyébiránt novemberig bérbé van adva az Abelesz-féle polgári leányiskolának.

Vármegyénk és vidéke.

El Amerikába. E hónapban a kivándorlás vehemesebb módon lépett fel, mint a mult hóban. Legutóbb Szoboszlóráról vándorolt ki Csendom Lajos. Ez már az ötödik kivándorlás ebben a hónapban. Történt 2 Dorogról, Szoboszlóráról 1, Ujvárosról 1, Bőszörményből 1 kivándorlás.

Meghívás. Hajdúvármegye állandó választmányának folyó 1905. évi szeptember hó 14-ik napján d. e. 9 órakor, a vármegyeház nagytermében tartandó ülésre. Tárgyak: A vármegye 1906. évi költségvetésének bírálat lá vétele, továbbá a folyó szeptember hó végén tartandó őszi rendes közgyűlés tárgyainak előkészítése. Rásó Gyula, alispán.

A bőszörményi pályaház kibővítése. A magyar államvasutak igazgatósága a hajdubőszörményi pályaház kibővítését elrendelte. Az építkezést Tóth Lajos debreczeni építész vállalta el. A vállalati 12078 korona összegből 4.5% engedmény.

Sikkasztó borfiu.

Elmulatta a gazdája pénzét.

Utazás 200 korona körül.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, Szept. 8.

A kor napról-napra sülyedő erkölcsi életére jellemző példa Kerekes József borfiunak tegnapi cselekedete. Az alig 15—16 éves fiu a legnagyobb rafinériával, s legfurfangosabb módon

Ki nem hiszi!

győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek-, női- és férfi **Czipők, osztrák, kalapok és fehérneműek** a legjutányosabb árakban **csakis**

Megnyílt! a Központi czipő és kalap áruház

„Dréber sörcsarnok” mellett — és minden cikket feltűnő olcsó árakban bocsajt a t. vevő közönség rendelkezésére. Tessék érdeklődni. Telefon 425. sz.

Neumann Testvéreknél
a Tisza-palotában kaphatók

játszotta ki gazdáját és sikkasztotta, verte el a reá bízott pénzt. Az eset részleteiről a következő tudósítást kaptuk.

Ottó Sándor vasuti vendéglős átadott Kerekes József borfiúnak 200 koronát, oly utasítással, hogy azt a borfogyasztó hivatalba fizesse be.

A fiu a 200 koronát magához véve még a késő délutáni órákban sem tért vissza. A vendéglős nyugtalanodni kezdett és elküldött a fiuért a borfogyasztási adóhivatalba. Itt azt a felvilágosítást adták, hogy a fiu ott nem is volt s pénzt sem fizetett.

Ottó vendéglős azonnal tisztán látta, hogy másként nem lehet, mint a fiu megszökött a pénzzel.

Rögtön jelentést tett a rendőrségre. A rendőrség azonnal intézkedett letartóztatása iránt. Az azonnal fogatott vizsgálat bár a fiut kézre nem kerithette, de megállapította, hogy másodmagával korcsmáról-korcsmára járt és a pént elverte.

A fiu elfogatása iránt a rendőrség a legszélesebb irányban intézkedett.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— **Gyökössy Lajos sikere.** A vasikalapos erőszakosság, a maradiság veszélyes mérges gombájával Debreczenből elűzött Gyökössy Lajosnak a méltó elégtételt és a jól megérdemelt elismerést a sors adta meg. A végzet diadalmaskodott a rőt bajuszos fogásokon. Gyökössyt a monori polgári leányiskola igazgató tanácsa meghívta rendes rajztanárnak. Ime a sors még is csak igazbíró. Monoron nem tanácsokat osztogatnak az érdem elismerésére, hanem az adott szavukat beváltják és a protekcióskodást félre téve, az igaz érdemet kellőképen, igazságosan jutalmazták.

— **Ügyvédi kamarából.** Molesányi János ügyvédet Ujfehértó székhelyvel az ügyvédek lajstromába nyilván vette.

— **A polgármester helyettesi tőse.** Kovács József polgármester a polgármesterek kongresszusára Páncsovára utazott, hivatalának vezetésével Király Gyula tanácsost bizta meg, aki, míg a polgármester oda lesz, a város h. polgármestere lesz.

— **Gromon Dezső báró.** Gromon Dezső volt honvédelmi államtitkár érdemei elismerésül az uralkodó bárói méltósággal ruházta fel.

— **Kinevezés.** Bihari Kálmán szoboszlai végzett joghallgatót a debreczeni tábla elnöke joggyakornoknak nevezte ki.

— **Harmincznyolcz évi szolgálat jutalma — nyomor.** Bátor Debreczeni Lajos harmincznyolcz esztendeig volt hű napidijasa Debreczen városának. Miután még akkor nyugdíj a városnál

nem volt, a törvényhatóság 20 korona, mond husz korona havi kegydíjat szavazott meg az öreg szolgának. Ebből megélni igazán nem lehet, az öreg ember csak tengődik. Ma azután szegénynyel megtörtént az a szerencsétlenség, hogy lakásából is kitétek az utcára, mert a csekély lakbért sem tudja fizetni. Az öreg hű szolga a tanácshoz fordult némi segélyért a közgyűléshez pedig kegydíjának a fel-emeléséért. Hisszük, hogy mindkét kérélmre teljesebben fog.

— **Angol vendégek bucsuja.** A világljáró angolok, kik látogatásukkal Debreczen is megtisztelték sok tapasztalattal megrakodva hagyták el Magyarországot. Bucsuzóul W. H. Shrubsole a következő levelet intézte a lapokhoz. Az angol turistatársaság tagjai, a kik ma reggel hagyták el Magyarországot a legkellemesebb emléket viszik magukkal magyarországi utjukról. Bámulatra ragadták őket a természeti szépségek és csodák, a melyeket láttak, de mindenek fölött mély benyomást tett rájuk az a szives és baráti vendégszeretet, a melylyel mindenütt fogadták őket, a hol megfordultak. Ez a fogadás még legvérmesebb reményüket is felülmutta. Nagy örömmükre tapasztalták, hogy benső szimpátia fűzi egymáshoz a magyarokat és az angolokat. Egy gentleman, a ki már beutazta egész Európát, azt mondta nekem, hogy ez a magyarországi utja legszebb ünnepnapja volt, a melyet valaha élvezett és hogy ez az utazása több élvezetet és gyönyörűséget nyújtott neki, mint másuttja. A társaság összes tagjai abban a reményben ringatják magukat, hogy vissza fognak jönni Magyarországra és elhatározták, hogy valamennyi barátjuknak ajánlani fogják, hogy látogassák meg ezt a szép és Istentől megáldott országot. Minthogy én még néhány hétig itt maradok, engem kértek meg honfitársaim, hogy mindnyájuk érzésének kifejezést adjak. Három heti szakadatlan utazás és izgalom után, a melyhez még a kirándulás intézésének gondja is járult, csak természetesen, hogy az én koromban némi nyugalomra van szükségem. Sok barátom van Budapesten és egyebütt, a kiket meg akarok látogatni, de ezt az élvezetet egyelőre el kell halasztanom. Még ma Aradra utazom, a hol egy ideig pihenni akarok. Jó barátaimat arra kérem, hogy értesítéseiket Bisztriczky József címére Aradra küldjék. Mielőtt soraimat berekesztem meg kell említenem, hogy Golonya E. és Nagy dr. urak megbecsülhetetlen szolgálatokat tettek a turista-társaságnak, ha nem tették volna meg előre a szükséges intézkedéseket, akkor a kirándulás valószínűleg létre sem jöhetett volna. Magam részéről is legforróbb köszönetemet fejezem ki mindazoknak a jóbarátaimnak, a kik most újra lekötözték és még szorosabban fűzték ehhez az országhoz, a melyet úgy szerettek, mint a hazámat. Éljen Magyarország! W. H. Shrubsole.

— **Ipartestületek kongresszusa.** Pénteken délelőtt kezdődött meg Szabadkán, az iparos kongresszus három napra terjedő tanácskozása. A kongresszuson tizen-négy iparkamara és háromszázhatvan ipartestület van képviselve. A kongresszus tagjainak száma meghaladja a 700-at. A megnyitáson jelen volt Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenczen kívül néhány függetlenségi képviselő is. A kongresszust Thék Endre nyitotta meg.

— **A debreczeni ev. ref. egyház** árvaügyi bizottsága 1905 év szept. 9 d. u. 4 órakor ülést tart.

— **Selmezbányai bányászati akadémia.** Az ügyvezető kormány Selmezbányáról a bányászati akadémiát el akarja vinni. Ez ellen az ottani törvényhatóság a legvehemenssebbül tiltakozik. Még Debreczen törvényhatóságát is felkérték, ügyük támogatására.

— **A szegény menház vizsgálata.** A szegény menház ellen sok panasz merült fel. Városszerte azt beszélik, hogy rosszul bántanak az ott elhelyezett szegény öreg agastyán emberekkel. Oláh Károly tanácsos elnöklelte alatt kint járt egy bizottság, amely e tárgyban vizsgálatot tartott. A vizsgálat eredményéről még semmi hír sem szivárgott ki.

— **Diszes lakodalmi ünnepély** folyt le kedden Egerben. Kanitz Annát, Kanitz Dezső, a Hevesmegyei agrár takarékpénztár vezérigazgatója leányát vezette oltárhoz Nagy Sándor debreczeni kereskedő és birtokos. A polgári egybekelés Jankovics Dezső polgármester előtt délelőtt ment végbe. A vőlegény tanuja volt Bakonyi Samu, Debreczen város országgyűlési képviselője, a menyasszony részéről pedig a Kanitz család nezeitora, Kanitz Lipót nagykereskedő. A délutáni egyházi szertartáson nagyszámu előkelő közönség vett részt. A násznép mintegy 70 fogaton vonult az izr. hitközség újvilág utcai imaházába, ahol a házastársak frigyére Scheiger Lázár dr. rabbi megható szöveket kíséretében adta rá az egyházi áldás. Este 150 terítékű fényes lakoma volt a Kaszinó dísztermében, melyen a nagyszámu rokonság, a város és a vármegye hivatalos előkelősége is részt vettek és határos felkészülésekben ünnepelték az új párt és az ünnepő családot. Az első felkészültöt Kállay Zoltán dr. főispán mondta, majd Majzik Viktor alispán, Jankovics Dezső polgármester, Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, Gencsi Samu miskolci ügyvéd, Schweiger Lázár dr. rabbi, Kovács Kálmán kir. műszaki tanácsos, továbbá a Kanitz és Nagy család több tagja mondtak lelkes hangú felkészültöket az új párra s az ünnepő családnak. Ezenkívül az ország minden részéből a gratuláló táviratok egész légiójával halmozták el az új házaspárt, a kik a mai nap folyamán hosszabb olaszországi nászutra indultak. A talp alá valót a Magyarok debreczeni bandája szolgáltatta.

— **Ifjusági élet.** A főiskolai ifjuság választási előértekezte f. hó 10 én este lesz a Bikában. Előreláthatólag a Jogász Segítő Egylet elnökének H. Kiss Pál 3. joghallgatót választják meg. Könyvtárosságra Baróthy István theologusnak, Irodalmi társulati elnökségre Kocsis Jánosnak, főjegyzőségre Kostyák Józsefnek, szerkesztőségre Kiss Endrénak van legtöbb kilátása.

— **Egy berlini magyar egyesület Kardos Samuhoz.** A berlini magyar kereskedők és iparosok egyesülete dr. Kardos Samuhoz azzal a kéressel fordult, hogy a nagy Wesselényiről írt munkájából egy példányt díjmentesen ajándékozzon az egyesület könyvtárának.

— **A nemzetőr-utczai betörés.** Az éjjel a nemzetőr utczában történt betörés dolgában a nyozozatot ősmert szakértelmével Mile Pál rendőrfogalmazó vezeti, aki a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg a tettes kézrekerítése iránt. Sajnos azonban eddig minden törekvése dugába dőlt.

Higyeje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jönevü **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet-nagyságu lenyékpet kap. Női- és gyermek felöltök nagy választékban.

— **Szalmafónó kiállítás.** Az iparkamara muzeumában vasárnap délelőtt megnyíló szalmafónó kiállításon, a kiállított tárgyak eladók. A szép, izléses és olcsó díszmunkákra bizonyára sok vevő fog találkozni. A megvásárolt tárgyak azonnal el is vehetők.

— **Iparostanács megalakítása.** A ipartanácsok mandátuma szeptember végén lejár. A kamara a maga részéről Zádor Lajost és Serli Edét rendes tagokul, Szent Királyi Tivadart és Tóth Kálmánt pótszolgálatú választotta meg tagokul.

— **Öngyilkos leány.** Az öngyilkossági kísérletet elkövetett Csuka Ágnes cseléd állapota ez ideig jobbra nem fordult, életben maradása kétséges.

— **Szabadelőadás.** A szociáldemokraták tegnap este tartották meg szabad előadásukat. Ezúttal először vettek nagyobb számban részt a nőmunkások szociális mozgalomban. Előadásra került az ált. titkos választói jog és a történelme. Vasárnap d. u. 3 órakor ismét előadás lesz arról, hogy mit várhat a nép az általános titkos választói jogtól.

— **Lassale ünnepély.** A munkásszervezetek küldöttei e hó 8-án este ülést tartottak, a melyen elhatározták, hogy a Lassale ünnepélyt tekintettel arra, hogy rövid időn belül lesz a vasmunkások és a közművesek mulatsága és így nagyobb közönség nem várható, a téli mulatságuk alkalmával fogják megtartani.

— **Debreczenbe szökött betörő.** Özv. Ottovay Károlyné szegedi lakostól ismeretlen tettes betörés útján mintegy 2000 korona értékű ékszert és 500 korona készpénzt ellopott. Tettes és a lopott ékszerek kézrekerítése végett a debreczeni rendőrség megkeresetetett.

— **Lopások.** Tóth Eszter cselédtől Kokas Erzsébet cseléd társa 10 kor. fehérneműt ellopott. — Özv. Rottmann Mórné József kir. herceg u. 50. sz. a. lakostól ismeretlen tettes 20 kor. értékű fehérneműt ellopott.

— **Kézrekerült tolvaj.** Mezei Antal Lorántffy-utcai lakosnak e hó elején 57 korona készpénze és órája elveszett. Jelentést tett a rendőrségen. A rendőrség a nyomozást elrendelte. Békfalvy rendőrbiztosnak sikerült is ezt szerencsésen megoldani, mert a tolvajt Nagy Ignác hetes személyében elfogta. A vizsgálat nyomán több rendbeli lopás is lett ellene megállapítva, amelyeket Konecsk Gáza kárára követte el.

— **Gyáripárosok kerületi hitelszövetkezetének** alapító bizottsága folyó szept. hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor, a kereskedelmi és iparkamara üléstermében gyűlést tart. Targyszózat: A hitelszövetkezet megalakulása fölött határozás. Igazgatóság megválasztása. Indítványok. Szabó Kálmán elnök.

— **Huszártemetés.** Pénteken délután temették Gara József 2-ik honvéd huszárezredbeli közhuszárt a vénkerti honvéd kórházból. Gara tüdővészben halt el, a szótásos katonai pompával temették — de katonai zene nélkül.

— **Cselédek illetősége.** A belügyminiszter a cselédek illetőségi kérdését rendeletileg szabályozta. A törvényhatóságok ezt a rendezést még rosszabbnak tartják mint a régi állapotot, és most Somogy megye feliratot intézett a kormányhoz amelybe a rendelet hatályon kívül való helyezését kéri. A feliratot pártolász végett Debreczen városához is megküldötte.

— **Terményraktár zárószámadás.** A termény és áruraktár a tizenhétévesedik üzlet évről Pénteken tette közre a záró számadását. A számadás érdekes adatokat tartalmaz. Az üzlet év tiszta haszoneredménye 45466 kor. 63 fillér. Ehez képest az igazgatóság szelvényenként 20 korona jutalékot javasol kiosztani. A záró számadást a legközelebbi közgyűlés fogja tárgyalni. A közgyűlés 1905. szept. 17 lesz.

— **Halott égetés.** Budapesten egy társadalmi egyesület van alakulóban, amelynek a főcélja a halott égetés behozatalára való törekedés. Az egyesület megalakulása Magyarországon szenzációt keltett.

— **Felhívás a tanonczartó kereskedő főnökökhöz.** A kereskedő-tanonczok beírása folytatódagasan f. hó szept. 9-én, szombaton, d. e. 11—12 ó. és d. u. 5—6 ó., szeptember hó 10-én vasárnap, d. e. 10—11 ó. és legközelebb szept. 11. és 12. napjain d. e. 11—12 ó. és d. u. 5—6 ó. történik. Az ipartörvény értelmében minden főnök tanonczát ideje korán beírni és az iskolába felküldeni tartozik. Ennek elmulasztását az iskola igazgatósága az iparhatóságnak haladéktalanul be fogja jelenteni.

— **Ifjusági Hetilap.** A Gyermekebarát című ifjusági képes hetilap szerkesztőjéről a kiadónak sikerült Kuthi Zsigmondot megnyerni. A kiváló tanügyi író szerkesztése mellett bizonyára legszélesebb körben el fog terjedni a lap, melynek előfizetési ára egy fél évre 4 kor. Kiadja Horovitz Zsigmond.

— **Mentse Henrik ujdonságok áruházában rendkívül olcsó és szép ujdonságok érkeztek melyek mennyiségben és alkalmi ajándékoknak igen alkalmasak. Üzlethelyiség Piac és Szent Anna ut. sarkán.**

TÁVIRATOK.

Láng Lajos miniszterelnöksége.

Budapest, szeptember 8. Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács volt. A tanácskozáson valamennyi miniszter részt vett. Rendkívül fontos ügyek kerülhettek tárgyalásra, mert Fejérváry Géza báró eltért utazási programjától és elhatározta, hogy már ma délután, illetve este indul Bécsen át Ischlbe. A tanácskozás előtt Láng Lajos járt a miniszterelnökségen. A mai minisztertanács rendkívül széles perspektívát nyújt a politikusoknak. Nem tarjuk kalandozásnak a kombinációk mezején, ha azt véljük, hogy a reformokat nem a Fejérváry, hanem Láng Lajossal megfejelt kabinet terjeszti majd a képviselőház elé.

A szociálisták féláru vasutijegye.

Budapest, szeptember 8. A fővárosban nagy szenzációt és felháborodást keltett az a hír, hogy a vidékről felránduló szociálista küldöttségeknek Kristoffy József féláru menetjegyet engedélyeztetett. Ebből kétségbevonhatatlanul látszik, hogy a kormány szoros összeköttetésben áll a szociálistákkal. Ez annál is inkább gyalázatos, mert ennek nyilvánvalóan csak az lehet a

célja, hogy a nemzet jogos képviselőit cselekedetük szabadságában terrorizálják. Az a feltűnő a dologban, hogy a kormány ilyen szemérmetlen módon kaczerkodik a szociálistákkal és féláru vasutijegyet ad nekik, hogy szept. 15-én minél nagyobb tömegben vonulhassanak a parlament elé.

A főrendiház a kormány ellen.

Budapest, szeptember 8. A Magyarország értesülése szerint a főrendek rendkívül haragusznak Fejérváryra, hogy a kormány a szociálistákkal paktál. Ennek a haragnak a szeptemberi ülések alatt látható jelét is fogják adni.

Katonák és polgárok verekedése.

Száva-Brod, szept. 8. Tizenkét katonára egy csárda előtt vonult el, amidőn a legények rájuk támadtak. Az összeütközésben egy legény megsebesült.

Bánffy Dezső Bécsben.

Budapest, szeptember 8. Bánffy Dezső báró hétfőn Bécsbe utazik. Utazásának semmi politikai célja nincs.

Vád alá helyezés és házfelosztás.

Budapest, szeptember 8. A kormány vád alá helyezésének indítványával a Magyar Nemzet ma esti száma egy — nyilvánvalólag sugalmazott — cikkben foglalkozik, amelyben többek közt ezeket mondja:

„A legszembeötlőbb az indítvány időszertelensége, mert kiindulva abból a tényből, hogy az országgyűlés bizalmatlanságot szavazott a kabinetnek, a legteljesebb alkotmányos joga a kormánynak, hogy igyekezzék a nemzettől oly képviselőt nyerni, amely irányában a politikai bizalmatlanság álláspontjára nem helyezkedik.

Nem titok, hogy a kormány e pillanatban serény fáradozással éppen ezen dolgozik. Nem titok, hogy nagy horderejű gazdasági és szociális problémák előtérbe állításával reméli a nemzetet megnyerni a maga politikájának.”

Ez jó magyarán nem más, mint az új választásoknak félre nem magyarázható bejelentése. Hogy az új választások mikor lesznek, arra nézve kétféle verzió kering. Az egyik hírszerint télen és pedig január hónapban választunk. A másik nézet az, hogy most szeptember 15-ikén elnapolják, esetleg mindjárt felosztják a házat és az új választásokat már szeptember végére vagy október elejére kiírják.

Ágyu harc orosz munkások ellen.

Baku, szeptember 8. A városban nem volt jelentékenyebb összeütközés, de a zalanchanii bányaterületen, ahol a végzetes zavargás leküzdésére jelentékeny tüzérseget koncentráltak, valószínű harc volt. A munkások nagy csoportokban sáncolták el magukat, de a csapatok heves harc után szét szórták őket, miközben több, mint

Czipő király

A czipőre tessék ügyelni.

Debreczen, Placz-u. 49, a főposta kapujával szemben. Össze és tére legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

ezer ember, részben elesett, részben megsebesült. A városban nagy az éhínség.

Tiflisz, szeptember 8. A városban igen sok bakui menekült van, a kik minden vagyonukat otthagyták. Ma a kőolajfinomító-tulajdonosok képviselői jelentkeztek a hatóságnál és kérték, hogy nyújtson védelmet nekik és bakui telepeiknek. A tatárok a sursai kerület összes pálinkafőzőit felgyújtották. A munkások egy része a hegyek közé menekült, nagyobb részét azonban a tatárok lemészárolták.

A békéért.

Pétervár, szeptember 8. A peterhofi palota udvari kápolnájában ma a békekötés alkalmából ünnepi tedeum volt, a melyen a császár, a császné, a görög királyné, a nagyhercegek és nagyhercegnők, valamint az udvari méltóságok is résztvettek.

Földrengés Olaszországban.

Róma, szeptember 8. Catancuroi távirat jelenti, hogy ott tegnap reggel 2 óra 55 perczkor 18 másodpercig tartó földrengés volt. Több fal beomlott. Két ember megsebesült. A lakosság a mezőn tanyázik. Még nyugtalanítóbb hírek érkeznek Mentelocobredí Calabriából, a hol hét ember esett áldozatul a földrengésnek. Hír szerint Bico községet a földrengés teljesen elpusztította, egyébként is óriási kárt okozott. Meszinában 2 óra 45 perczkor érezték erős földrengést, a mely északról dél felé vonult, nagy réteget okozva a lakosság között, de kárt nem tett. Reggio di Calabriában 2 óra 44 perczkor heves földrengés rémitette meg a lakosságot, a mely lakásából elmenekült. A tegnapi földrengés még a múlt évinél is hevesebb volt.

Sikkasztó irodaigazgató.

Pancsova, szept. 8. Sörös Ferencz törvényszéki irodaigazgató ellen hivatalos pénzek hűtlen kezelése miatt feljelentést tettek. Az igazságügyminiszter táviratilag elrendelte a vizsgálatot és annak vezetésével Schölmáschi Adolf törvényszéki bírót bízta meg. Schölmáschi elrendelte az igazgató le tartóztatását, Sörös azonban ma nyomtalanul eltűnt. Tegnap csónakon átvitette magát a szigetre és egy pénzügyőr azt állítja, hogy látta, amint Sörös a Dunába ugrik és mire segítségére mehetett volna, nyomaveszett. Sörös 58 éves családos ember volt.

Fejérvár Bécshen.

Budapest, szept. 8. Fejérvár Géza báró miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik. A kormányelnököt ő Felsőge vasárnap délelőtt magánkihallgatáson fogadja.

Elfogott gyujtogató.

Egy kolozsmegyei község pusztulása.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 8.

Sárvár kolozsmegyei községben nemrégiben nagy tüzvész dühöngött. A tűz késő éjszaka keletkezett s pitymalatra már 14 telkes gazda háza, behordott takarmánya és gazdasági épületei égtek hamuvá. A kár meghaladja a 20 ezer koronát.

A tűz gyujtogatásból eredt. Három rokon legényember Tamási János, Tamási István és Tamási Ferencz egy fedél alatt laktak, melyhez örökség utján jutottak. A három Tamási közül Tamási János duhaj, dologkerülő, részeges ember, akit a felesége is elhagyott és rokonságával az örökség felett folytonos czivódásban, perlekedésben volt.

A pert soha sem nyerte meg, mert rokonai már régen ki is fizették a reá jutó részt, azért minden nap veszekedett rokonaival. Épen ezért a gyanu mindjárt Tamási Jánosra irányult.

Tamási János, mikor a fenyegető hangokat meghallotta, a kert hátulsó részén kimenekült a faluból. A tűz gyorsan terjedt és nemsokára 14 ház fedele borult lángba. Az elvetemült gonosztevő látta, hogy már a házak is égnek, visszafordult, hogy csekély holmiját megmentse. Az ablakon át bemászott a házba és ruhaneműjét, pénztár magához vette és az oltás nagy zürzavarában ismét elmenekült.

A csendőrség másnap megindította a nyomozást és sikerült a gyujtogatót hosszas keresés után a napokban elfogni Bánffyudnyadon.

Tamási Jánost a csendőrök beszállították a kolozsvári vizsgálóbíróhoz, hol töredelmesen bevallotta, hogy ő akarta elpusztítani rokonai vagyonát és azzal védekezett, hogy rokonai vele szemben tanúsított fukarsága vitte rá a falura nézve oly végzetessé vált bosszúállásra.

Kiderült gyilkosság.

Halva talált vőlegény.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, szept. 8.

Menyaszonyához látogatóba indult Berta József kákcisi legény még a múlt évben a sellyei decemberi vásár alkalmával. Utközben betért Sellyére is és Kelemen Lajos korcsmájában mulatott, mivel akkoriban jött haza a katonaságtól. Rossz sorsa összehozta egyik vetélytársával, Jozip Péter oszrói legénnyel, akivel hamar összeverekedtek.

Jozip Péternek segítségére volt Palcsi István sellyei és Kisfali József oszrói legények. Bertának is volt egy kákcisi szolgálólegény pajtása, ez azonban nem elegyedett a verekezésbe.

Este még látták többen Berta Józsefet a vasút felé távozni. Másnap aztán összeroncsolva, holtan találták a vasuti síneken. Sokan azt hitték, hogy szerencsétlen véletlenség okozta halálát. De másként adja elő az időközben Nagy-Harsányba távozott szolgálólegény a dolgot. Ő ugyanis, mint tudósítónk írja, azt állítja, hogy látta, a midőn Jozip Péter, Palcsi István és Kisfali József utánamentek Berta Józsefnek s őt agyonverték. Holttestét a sínekre fektették, hogy ezáltal a nyomozást félrevezessék.

Ez ideig óráig sikerült is, most már azonban a tettesek fogva vannak

s tettüket nem is tagadják. A szolgálólegény azért nem mert eddig szólani, mert őt is agyonveréssel fenyegették.

Szivenszurt legény.

Gyilkosság önvédelemből.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 9.

A vasárnapi korcsmai verekezésnek ismét áldozata van. A Kolozs megyében fekvő Dezmér községben vasárnap éjszaka egy legény önvédelemből késével szivenszurta társát.

A gyilkosság részletei a következők: Vasárnap este Dezmér község korcsmájában hangos énekszó mellett pálinkázott a falu fiatalsága. A korcsma majdnem telve volt és úgy 8 óra tájban két testvér, Szücs Juon 24 éves és Szücs Vaszi 22 éves legények az egyik üresen álló asztal mellé telepedtek pálinkázni, s hogy a többieket jó kedvben utóljérjék — a korcsmáros tanúsága szerint — gyors tempóban itták a pálinkát.

Nemsokára ugyancsak asztalukhoz ült Demján Juon dezméri legény, aki ugyancsak pálinkát kért 30 fillérért.

Egy óra hosszat idogáta pálinkáját és távozni készült. Szücs Vaszi felugrott s melten ragadta Demjánt.

— Igy méz el, még nem is köszönsz! kiáltotta rá és többször arcul ütötte.

Testvére pártjára állott Szücs Vaszinak és ketten a földre verték s úgy ütötték, rugták tovább Demjánt.

Egyszer csak Szücs Vaszi szívéhez kapott, fájdalmasan felordított s kívánszorgott a korcsmából. Bátyja támogatása mellett 40-50 lépést tett csak az utcán s aztán így szólt:

— Meg vagyok szurva, meghalok — s azzal összeesett.

Az odagyült legények bevitték nagybátyja közelében levő házába, ahol pár percz alatt kiszenvedett.

A halott mellén szurt seb tátongott de csodálatos módon sem a korcsmában, sem az utcán vér nem folyt belőle, úgy hogy csak mikor kiszenvedett, tudták meg társai, hogy gyilkosság áldozata lett. A gyilkos mielőtt a csendőrök elfogták volna, elmenekült és bejőve Kolozsvárra jelentkezett a vizsgálóbírósnál.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

8

Bűnügyi regény.

III.

Viszontlátás.

Tegnap óta erős főfájásom van. Fejem mintha szétszakadna. A halál megváltás volna számomra, mert úgy érzem, hogy megörülök.

Tegnap esti kilenczkor egy kulcsár benyitott czellamba és felszólitott, hogy kövessem. Két ember elé vitt, kik sötét tekintettel mértek végig anélkül, hogy egy szót szóltak volna. Mindjárt tisztában voltam azzal, hogy a rendőrség emberei. Kocsiba szálltunk. Utközben mindinkább megerősödött bennem egy bizonyu tudat; biztosra vettem, hogy hová visznek. Körülbelül egy félóra múlva egy gyönyörű palotához, báró Lucenay lakásához értünk. Tehát „tetemrehívás” lesz. Ha e pillanatban megtudtam volna magam

Elfenbein és Klein

czipészeknél

Piacz- és Deák Ferencz-utca sarkán.

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza.

Főtér, Fehérlő szálloda épület.

Kistemplommal szemben.

**Férfi, női és gyermek
CZIPŐK**

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza

megnyílt szeptember 1-én

!Látványosság!

Teljesen friss ujdonságok.

ölni, örömmel megtettem volna, csak ne kelljen ilyen iszonyu kinszenvedést és ilyen rettenetes jelenetet végig szenvednem.

De nagyon vigyáztak reám. A rendőrök mindkét karomat erősen megfogták és erőszakkal vittek egy földszinti szobába, melyben egy hófehér ágy volt.

Három személy volt jelen; két orvos és a vizsgálóbíró, ki tegnap kihallgatott. Alig láttam valamit; hagytam magam, mint egy ördültet vezetni. Így vezettek az ágy elé és a vizsgálóbíró halkán szólt hozzám:

— Gardener ur, megismeri de Lucenay Clotild kisasszonyt?

Borzadály jart át. Homlokomhoz kaptam és mereven néztem az ágyra. Ott feküdt — az én Clotildom! Az én egyetlenem, mindenem! De olyan halavány, tagjai oly merevek és szemei is!...

Ez több volt mint amit kibírhattam. Akaratomnál erősebb érzés vett rajtam erőt. Visszataszítottam az embereket és leborultam Clotild elé; megragadtam karját, mely ólomnehezen lógott le az ágyról. Felőrültem nyomtam ajkaimat kezére.

Hagyták, úgy látszik azt remélték, hogy végtelen fájdalomban beismereim bűnösségemet.

Néhány pillanatig tartott ez így. Szorongattam kezét mintha szét akarnám nyomni és szenvedélyesen csókolgattam. Ekkor egész lényemben el kezdtem rezketni, vérem elfutotta agyamat és mintha látvány borult volna arcomra.

A halott ujjai összehuzodtak és a gyöngéd nyomás, amit éreztem, elég volt ahhoz, hogy kimondhatatlan rettegés fogjon el.

Iszonyut kiáltottam, mely az egész házat megremegettette és ajultan a földre buktam.

Midőn egy óra múlva magamhoz tértem, ismét zarkámban találtam magam és csak lassanként jutottam a történetek tudatára.

Minél többet gondolkodtam az események fölött, annál inkább összezavarodtak fogalmaim ezen esetről. A gatzett elkövetése óta immár nyolcz nap telt el. Miért történt csak most a szembesítés? Tehat Clotild élt még néhány napig!

Hogyan oszlatnám el mind a homályt mely engem környez? Ki fog vezérelni ebben a harcban, melyet kénytelen leszek megvívni? Ügyvédet rendeltem magamhoz azon ürügy alatt, hogy védelmemről gondoskodjék, de tulajdonképen azért, hogy tőle egyetmást megtudhassak.

Épen nyolczat ütött, midőn ezellám ajtaja kinyit és azon egy idegen férfiú lépett be.

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. szeptember 8.

Ünnep nap miatt a tőzsde zárva marad. Amerika egynegyed-től-háromnegyed czentig magasabb árfolyamokat jelent.

Nyilttér.

Vegyük Svájci selymet!

Kérjen mintákat fehér, fekete, vagy színes újdonságainkból. Méter árak 1.15 K.-tól 18.— K.-ig.

Különlegességek: Társasági-, menyasszonyi-, bál- és utcai-toilette selyemszövetekben blousok és béléseknek is.

Csakis jótállás mellett solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)
1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendőket

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Felhívás.

A Debreceni Hitelbank

Részvénytársaság

tisztelt részvényeseit alapszabályok 7. § a értelmében ezennel felkérjük, hogy a hátralevős részvény-névértéket intézetünk pénztáránaél késedelem nélkül befizetni sziveskedjenek, mert a ki a jelen felhívás harmad szori közzétételétől számított 30 nap alatt sem tesz eleget ebbeli kötelezettségének, az aláírásból eredő összes jogait, valamint a teljesített befizetéseket elveszi, a mellett a jegyzett részvények névértékének fele erejéig felelős marad.

Kelt Debreczen, 1905. szept. 6.

Az igazgatóság.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

hállyen leszállított árakon árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajtából

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógysavanyúvizet

Magyarország giesshüblje!!

Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavallat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok, a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 32 fillér.

üvegeket visszavesszük: 12

1/2 lt. „Répáti“ gyógyviz üveggel együtt 23 fillér.

üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debreczen és vidékére:

Weisz Andor, Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Tudomásul.

A debreczeni erőtakarmánygyár

részvénytársaság

a nagyérdemű gazdaközönség tudomására hozza, hogy üzemét a „Margit“ fürdőben épülő gyártelepén folyó évi október hó 1-én megkezdi.

Az igazgatóság.

Kezdődő iskolai évre

Fiuk részére fehér és színes

ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, em-

pir és diszkötények, alsó

szoknyák minden színbe, in-

gek, hálókötös és bugyogók

nyári és télibe. Ágyterítők 1.0

krtól, Paplanok 190 krtól.

Kész lepedők. Kendő félek

minden minőségben és nagy-

ságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Új és ódon

Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószer, iskolai táskák

könyvszijjak és rajzeszközök

feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. sz.

Uj üzlet.

Londonban 1 frt. Párisban 80 kr. Debreczenben a Piacz-utcán, „Bika“ szálloda mellett Hegedüs Armin újonnan berendezett rőfös- és női divat üzletében csak 41 kr. 120 cmtr széles koczkás angol kelme. Ezenkívül az összes őszi ujdonságok Női és Férfi fehéreneműek, elegáns ruha díszek, mindennemű rövidárak

bámulatos olcsó árban.

1 drb berlini koadót 10 krért is, kizárólag és egyedül csak az én cégem árusít.
Kérem a czégre figyelni!

Tisztelettel
Hegedüs Armin.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyegyet csatolni.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéssnél a legjobb czukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolesőbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Kőkort Gusztávné vizsgázott massause. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevraux és boxcipő-crém. Kapható mindenütt.

Vasestergályozást, vasgyalu- lást, gépjavitást a legolesőbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő- és ápolószer az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos. 1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Kimérvő kerestetik Debreczenhez közelálló nagyközségben lévő nagy forgalmu kocsmá és pálinkaméréshez. Óvadék: a 1000 kor. szükséges. Czím a kiadóban.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók. Távesővek és látcsővek, kipróbált aneroid légsúlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Iskola hegedük képezdészek részére kaphatók Tanczer György műhegedü-készítőnél, a debreczeni zenede és a cs. kir. 39. gyalogezred zenekarának hangszerkészítője és szállítója Debreczen, Piacz-utca 19. Ranunkel ház.

Mesés olcsó árak. Végkiarustás üzletfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu és gyermek ruhák végkiarustatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Főingye!

Utazók fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénnyársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referentiákkal ellátott ajánlataikat „K. R.“ jelige alatt Debreczen poste restante.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fővéletnek Deák Ferencz-utca 22.

Monogrammok és egyéb himzések készítése jutányos áron elvállaltatnak Boldogfalva utca 4. szám alatt.

Budapesten gentry familia elfogad teljes ellátásra kisebb diákokat. Francia és és német nyelvű társalgás, gondos, házias felügyelet. Czím a kiadóhivatalban.

Blousok, alsó szoknyák,**kötények**

női- és férfi fehéreneműek, nyakkendők, gallérok, kékzselők és zsebkendők

legnagyobb raktára

Márton Gyula

divat- és rövidáru üzletében
Piacz-u. 9. sz. Csanak-ház.
Csipkék, szallagok, himzések nagy választékban.

Nem végeladás!!

legújabb divat szerint készült jó

férfi, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárházában, a „Bika“ szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét itthon készített és rendkívül nagy forgalma által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb vételt nyújtja.

A nagy készletből néhány cikk felemlitendő:

Őszi férfi öltönyök:

Jó cheviot öltöny	14 K.
E erős viselő öltöny	20 „
E elegáns kamgarn	24-26 „
Legújabb angol cheviotból és feljebb.	28-30 „

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos cheviot	18, 20, 22 K.
és feljebb.	

Gyermek öltönyök:

(3-tól 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50
Kitűnő cheviotból	6 „
Zsolnai lodenből	9-10 „
Gyönyörű ujdonság és feljebb.	11-12 „

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K.

és feljebb.

Fiu öltönyök:

(13-18 éves növendék részére)

Jó cheviot öltöny	8 K.
Tartós iskola öltöny	10-11 „
Legújabb kamgarn	12-14 „
Különlegességek angol cheviotból és feljebb.	18-20 „

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K.

és feljebb.

Óriási szövetraktár mérték utáni megrendelésekre.

Ne vásároljon

addig női ruhaszövetet mig a nálam levőket meg nem nézi, mostan kaptam

20 láda Maradékot

a melyben vannak női ruhaszövetek, delaine, kartonok, batisztok és barchetek a melyek igazán bámulatos olcsó árban lesznek eladva.

Vigyázz!

Kékre festett kirakat.

Tisztelettel **LÓWY F.**

Piacz u. 24. a kistemplommal szemben.